

Centar SIS-a Tomislavgrad

Broj: 02-08-4-107/96
Tomislavgrad, 5.2.1996. g.

OBRANA
SLUŽBENA TAJNA
STROGO POVJERLJIVO
OA "HANDŽAR"

UPRAVA SIS-a
Mostar

PREDMET: Doljani, A BiH, zločin
počinjen 28.7.1993. g.

Dana 28.7.1993. g. pripadnici postrojbi A BiH, čiji je nositelj bila 44. brdska brigada, napravili su akciju u selu Doljani, općina Jablanica i tom prilikom ubili 28 pripadnika bojne "Mijat Tomić" i drugih postrojbi HVO-a i 12 civilnih osoba. Nad većinom ubijenih počinjen je masakr, a neki su natjerani da skoče s visokih litica. Poslije diverzije nastalo je opće rasulo u zapovjedništvu i među pripadnicima bojne, tako da je konsolidacijom, nakon duljeg vremena, u bojni ostalo samo oko 60 vojnika.

Akcija muslimanske vojske i policije u Doljanima bila je odobrena od strane Ratnog predsjedništva općine Jablanica na čijem se čelu nalazio Safet Ćibo, dopredsjednik je bio Muhamed Marić, a predsjednik IO Mirsad Omerika. Zapovjednik SJB Jablanica bio je Emin Zebić, zapovjednik štaba muslimanske vojske Safet Idrizović, a zapovjednik 44. brdske muslimanske brigade, koja je bila nositelj akcije bio je Enes Kovačević, prije rata radio u TO, završio srednju školu, smjer strojarstvo, podrijetlom iz Rodića, općina Jablanica, star oko 35 godina, smeđ, visok oko 185 cm. U zapovjedništvu 44. brdske brigade koja je planirala akciju još su bili Zajko Sibirlić, Safet Idrizović, Mustafa Škampe, Salih Jusić, Hasan Hindić, Mustafa Redžić i Zijad Jaranović.

Postrojbe A BiH koje su sudjelovale u zločinu bile su podjeljene u više grupa i na više pravaca:

1. LOKALITET STIPIĆA LIVADA

Sudionici zločina na lokalitetu Stipića livada, koji se nalazi u rajonu planine Čvrtnica, udaljen od naseljenih mjesta oko 10 km, su osobe iz Jablanice: Bećir Behrem, (prije rata radio u Elektro Jablanici, hvalio se da je na Huduskom ubio 8 zarobljenih Jajčana), Amil Halilhodžić, Jusuf Kevrić, Miralem Krnjić - Paja, Sead Hatić, Avdo Malović - Šok, Enver Zebić - Berba (zapovjednik diverzantskog voda, poginuo na Bjelašnici 30.11.1994. g.), Alija Malović, Ibro Sibirlić, Mithat Đelmo, Amir Spahić - Prpa, Huzim Krnjić i drugi. U zasjedi koju je postavila navedena grupa ubijeni su sljedeći Hrvati: Slavko Vrljić, r. 1968. g. u Jablanici, Anđelko Marić, r. 1964. g. u Jablanici, Marinko Božić, r. 1960. g. u Glogošnici, općina Jablanica, Ljubomir Božić, r. 1966. g. u Glogošnici, Željko Božić, r. 1960. g. u Glogošnici, Mate Dogan, r. 1961. g. u Donjoj Jablanici, Zvonko Pinjušić, r. 1967. g. u Glogošnici, Milenko Gagro, r. 1955. g. na Risovcu, općina Jablanica, Dražen Pavković, r. 1971. g. na Risovcu, Mato Biloš, r. 1950. g. u Jablanici, Ivan Zovko, r. 1973. g. na Risovcu, Marinko Zelenika, r. 1959. g. u Doljanima, Marko Cvitković, r. 1954. g. u Sovićima, općina Jablanica, Pero Soldo, r. 1967. g. u Doljanima, Ivan Soldo, r. 1969. g. u Doljanima, Davor Marić, r. 1974. g. u Doljanima, Ivan Topić, r. 1969. g. u Jablanici, Željko Miškić, r. 1963. g. u Jablanici, Nedjeljko Soldo, r. 1933. g. u Doljanima, Anica Ripić, r. 1934. g. u Doljanima, Željko Kolobarić, r. 1969. g. u širokom Brijegu, Antonio Lasić, r. 1967. u širokom Brijegu, te Marko Ljubić, r. 1953. g. u širokom Brijegu.

Svi navedeni su ubijeni iz vatrenog naoružanja, a potom je većina mrtvih tijela masakrirana. Tako je Jusuf Kevrić počinio masakr nad Slavkom Vrljićem i Željkom Miškovićem (razrezan trbuh i kastriran). Milenka Gagra je ubio Bećir Behrem i bila mu je oderana koža s glave. Marinku Zeleniki su bile iskopane oči. Ljubomiru Rožiću odrezane ruke, a većina ostalih poginulih je bila minirana. (Kompletan nalaz o obdukciji postoji u KBC "Firule" u Splitu). Navedeni zločin je preživjelo nekoliko svjedoka - očevidaca: Ilija Raič - Kobac iz Jablanice, Jela Soldo iz Doljana, Kata Soldo iz Doljana, Ilija Soldo iz Doljana, te Dragan Rogić iz Donje Jablanice.

2. LOKALITET "KRKAČA":

Sudionici zločina u zaseoku Doljana koji se zove Krkača su: Bahrudin Šćuk, Bajrin iz Slatine, Miralem Maslo, Muminov iz Donje Jablanice, Ramiz Kukić iz Sovića, Ismet Eglenović - Pegla iz Sovića, Nermin Salihamidžić, zvanu Nono, Omerov iz Jablanice, Senad Hunikoza, Hamidov iz Jablanice, Čamil Begović iz Jablanice, Ismet Zakić iz Doljana, Sabit Krampo iz Sovića, Izudin Đelmo, Sadikov iz Jablanice, Mirso Ovnović, Ragibov iz Doljana, Safet Škampo, Safetov iz Sovića, Mujo Begić iz Sovića, Sejdo Radoš, Mustafa Radoš, Čobanov iz Sovića, Mustafa Kladušak iz Sovića, Jusuf Tašić iz Sovića, Hasan Škampo iz Sovića, Ramiz Kladušak iz Sovića, Nedžad Hunikoza, Hamdin iz Jablanice, Esad Džapo, Šerifov iz Jablanice, Fikret Poljarević iz Sovića, Ekrem Poljarević iz Sovića, Ekrem Ovnović iz Sovića, Alija Zukić, Alijin iz Doljana, Mustafa Kukić iz Sovića, Jasmin Maslo, Redžin iz Donje Jablanice.

Navedena grupa je upala u zaseok Krkača, zapalila šest štala te ubila slijedeće osobe: Ivicu Tomića, r. 1954. g. u Ostrošcu, općina Jablanica, Ante Žarić, r. 1965. g. u Krkači, Slavko Miličević, r. 1955. g. u Krkači, Jure Soldo, r. 1970. g. u Doljanima, Stipo Bradarić, r. 1953. g. u Doljanima, Igor Lebo, r. 1977. g. u Krkači, Iva Pavlović, r. 1928. g. u Doljanima, Marinko Marušić, r. 1942. g. u širokom Brijegu.

Pri ovom zločinu nekoliko osoba je masakrirano: Juri Soldi je odrezana glava i stavljena u plastičnu vrećicu, a Stipe Bradarić je natjeran da skoči s litice visoke oko 10 metara. Na osnovu izjava očevidaca utvrđeno je da je Iva Pavlović ubio Bahrudin Šćuk, a očevidac ubojstva Igora Lebe bila je njegova majka Ruža Lebo koja je tom prilikom ranjena. Antu Žerića i Slavka Miličevića ubili su Miralem Maslo i Jasmin Maslo iz Donje Jablanice. Poslije zločina, svi preostali civili su odvedeni u zatvor u Jablanicu, gdje je umrlo troje ljudi: Jozo Miličević, Anica Šitum i Pero Antunović.

3. LOKALITET ZASEOKA STUPARI, ORLOVAC I ŠARANČEVIĆI

Sudionici zločina u navedenim zaseocima Doljana su: Hasan Rizvić, Salko Sibirlić, Husein Sibirlić, Huso Rašidić, Ekrem Zukić, Mustafa Sefer, Edin Rizvić, Nijaz Rizvić, Bećir Rizvić, Mirza Zahirović, Nedžad Hubić, Rasim Rizvić, Fadil Hubić, Ismet Zukić, Dževad Zukić, Džemal Zukić, Enes Zukić, Mujo Zukić, Suljo Sefer, Amir Tasovac, Sabahudin Rasidžić, Osman Sefer, Omer Sefer, Jasmin Zahirović, svi iz Doljana, Refik Jašarević, Osman Zukić, Mujo Hošpo, Afan Hamza, svi iz Jablanice, Senad Motika iz Podbrježja, općina Jablanica i dr.

Prilikom upada navedene grupe u Stupare ubijeni su: Andrija Miličević, r. 1943. g. u Doljanima, Milan Pole, r. 1972. g. u Sovićima, Andrija Grovnica, r. 1972. g. u Sovićima, Pava Stipanović, r. 1942. g. u Stuparima, Martin Ripić, r. 1933. g. u Stuparima, Ruža Čolić, r. 1921. g. u Stuparima, Andrija Stipanović, r. 1931. g. u Stuparima, Milijan Zeljko, r. 1962. g. u širokom Brijegu.

Na osnovu izjava zarobljenih civila - očevidaca, došlo se do saznanja da je Andriju Stipanovića ubio Husein Sibirlić, Milijana Zeljku Sabahudin Sibirlić, Milana Polu i Andriju Grovnicu ubili su Mirza Zahirović i Dževad Zukić.

4. LOKALITET POMEN

Pomen je uzvišen je iznad zaseoka Orlovac, a sudionici zločina, prilikom čega je ubijen Marko Miljko iz Jasenice, općina Mostar, a tri osobe su zarobljene, jesu: **Ramiz Brajković iz Sovića, Ibrahim Čilić, zvani Dune iz Đevara, Muharem Behrem, zvani Muše iz Jelačića, Meho Šabanović iz Glogošnice, Šefik Keskin iz Glogošnice, Mirsad Tašić iz Sovića i drugi.**

Prilikom zločina muslimanske vojske u Doljanima zarobljen je veći broj domicilnih stanovnika. Svi zarobljeni su prebačeni u muzej u Jablanici koji je služio kao zatvor. Posebno prvih dana po dovođenju civila to je bilo mjesto masovnog izživljavanja i stravičnih muka zarobljenih civila.

Istog dana kada je počinjen zločin u Doljanima, na lokalnoj televiziji je oko 20.40 sati, zapovjednik 44. brdske brigade A BiH Enes Kovačević je pohvalio sve sudionike "akcije oslobađanja Doljana", a čestitke je uputilo i Ratno predsjedništvo općine Jablanica.

P.S. Materijal koji je najviše korišten za ovu informaciju bio je fotokopija "zahtjeva za pokretanje krivičnog postupka radi počinjenih ratnih zločina na području općine Jablanica" koji je sastavilo OV Jablanice. Fotokopija je vrlo loša pa su moguće pogreške u nekim imenima i prezimenima koja su navedena.

/IS

NAČELNIK
Jozo Grgić